

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2007-3-169 (İlk İnceleme)
Karar Sayısı : 07-89/1148-444
Karar Tarihi : 6.12.2007

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10 **Başkan** : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Tuncay SONGÖR, M. Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN, Mehmet Akif ERSİN, Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE

B. RAPORTÖRLER: Kürşat ÜNLÜSOY, Osman Tan ÇATALCALI

C. ŞİKAYET EDEN : İsminin gizli kalması talep edilmiştir.

D. HAKKINDA İNCELEME YAPILANLAR:

20 Ankara Ticaret Odası
Söğütözü Mahallesi 2.Cadde NO.5 Söğütözü / Ankara

Ankara Fırıncılar Odası
Strazburg Cad. 30/10 Ankara

Ankara'da Faaliyet Gösteren Fırıncılar

30 **E. DOSYA KONUSU:** Ankara Ticaret Odası ve Ankara Fırıncılar Odası'nın birlikte hareket ederek ekmeğin Ankara ilindeki azami satış fiyatını aynı miktarda arttırdıkları ve Ankara ilindeki fırınların hepsinin yeni belirlenen azami fiyattan ekmek sattıkları iddiası.

40 **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Şikayet dilekçesinde özetle, Ankara ilinde Ankara Fırıncılar Odası tarafından 1.11.2007 tarihi itibarıyla ekmeğin azami satış fiyatına çok yüksek bir zam yapıldığı, söz konusu artışa paralel olarak Ankara Ticaret Odası'nın da kendisine üye olan fırıncı esnafı tarafından satılan ekmeğin azami satış fiyatını arttırdığı, söz konusu artışların birbirine benzer olduğu, bu durumun nedeninin ise her iki Oda'nın da aralarında anlaşarak yeni fiyat tarifelerini oluşturması olduğu ve her ne kadar söz konusu tarifelerde ekmeğin azami satış fiyatı belirlense bile yapılacak bir incelemede bütün fırınların söz konusu azami fiyatı sabit fiyat şeklinde uyguladığının görülebileceği ifade edilmektedir.

50 **G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 5.11.2007 tarih, 7237 sayı ile intikal eden şikayet üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesi uyarınca yapılan inceleme sonucu düzenlenen 30.11.2007 tarih ve 2007-3-169/İİ-07-KÜ sayılı İlk İnceleme Raporu 30.11.2007 tarih, REK.0.07.00.00-110/255 sayılı Başkanlık Önergesi ile 07-89 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda; başvuruya ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun çerçevesinde önaraştırma yapılmasına veya soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı ve şikayetin reddinin uygun olacağı sonucuna ulaşıldığı ifade edilmektedir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

60 I.1. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

Dosya mevcudu bilgi ve belgeden, Ankara Fırıncılar Odası'nın teklifi ve Ankara Esnaf ve Sanatkarları Odaları Birliği'nin onayıyla 1 Kasım 2007 tarihi itibarıyla değişik gramajlarda satılan ekmeklere ilişkin tarife fiyatlarının % 20 oranında artırıldığı anlaşılmıştır. Örneğin, yeni fiyat tarifesine göre daha önce azami satış fiyatı 25 Ykr olan 150 gram ekmeğin fiyatı 30 Ykr'a, 50 Ykr olan 300 gram ekmeğin fiyatı 60 Ykr'a, 75 Ykr olan 450 gram ekmeğin fiyatı ise 90 Ykr'a yükseltilmiştir.

70 Diğer yandan Ankara Ticaret Odası'nın 27.9.2007 tarihli kararında, ekmeğin azami fiyatının Ankara Fırıncılar Odası tarafından yapılan değişikliğe göre farklı bir oranda (%30) artırımla birlikte aynı fiyata karşılık gelecek şekilde düzenlendiği görülmektedir. Şöyle ki; eski tarifede ekmeğin sadece 200 ve 400 gram olarak 2 farklı ebatta üretilebileceği belirtilirken yeni tarife ile ekmeğin 150, 300 ve 400 gramlık 3 farklı ebatta üretilebileceği düzenlenerek ekmeğin kilogram fiyatında artış yapılmıştır. Eski tarifede 200 gramlık ekmeğin azami fiyatı 30 Ykr, 400 gramlık ekmeğin azami fiyatı ise 60 Ykr iken; yeni tarifede 150 gramlık ekmeğin azami satış fiyatı 30 Ykr, 300 gramlık ekmeğin azami satış fiyatı 60 Ykr ve 400 gramlık ekmeğin azami satış fiyatı ise 80 Ykr olarak belirlenmiştir. Söz konusu değişiklik ekmeğin azami satış fiyatında yaklaşık %30'luk bir artışa tekabül etmektedir.

80 Her iki odanın da aynı ürüne ilişkin fiyat tarifesi hazırlaması ekmek üretimi alanında faaliyet gösteren teşebbüslerin nitelikleri bakımından "tacir" ve "esnaf" olarak iki kategoride değerlendirilmelerinden kaynaklanmaktadır. Bu bakımdan Ankara Fırıncılar Odası tarafından yürürlüğe koyulan fiyat tarifesine 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu'nun 62. maddesi dayanak teşkil etmekte ve anılan tarife aynı madde uyarınca uygulanacak azami hadleri göstermektedir. Doğal olarak ilgili tarife yalnızca Ankara Fırıncılar Odası'na üye olan "esnaf" niteliğindeki fırıncılara yöneliktir.

90 Diğer yandan, tacir ve sanayici niteliğindeki ve Ticaret ve Sanayi Odalarına kayıtlı işletmeler, 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu'nun 12. maddesinin (ı) bendi ve bu maddeye dayalı olarak çıkarılan "Tacir ve Sanayiciler Tarafından Üretilen Mal Ve Hizmetlerin Azami Fiyat Tarifelerinin Düzenlenmesi Hakkında Yönetmelik" hükümleri çerçevesinde belirlenen azami satış

fiyat tarifesine uymak durumundadırlar. Dolayısıyla, Ankara Fırıncılar Odası tarafından belirlenen fiyat tarifesi tacir niteliğindeki fırıncıları bağlamamaktadır. Ancak, Ankara Ticaret Odası'nın yukarıda anılan Yönetmelik çerçevesinde benzer bir tarifeyi uygulamaya koyma yetkisine sahip olduğu gözükmemektedir.

100 Yukarıda özetlenen mevzuat farklılığı nedeniyle, genelde benzer üretim teknolojilerine ve girdilere sahip olan fırıncıların işletmelerinin ticari statüsü bakımından farklı odalara kayıtlı olmak zorunda kaldıkları görülmektedir. Bu durum ise fırıncı esnafının standartları belli olan bir ürünü farklı fiyat tarifelerine göre satmasına yol açabilmektedir. Bu nedenle de homojen bir ürün olan ekmeğin farklı fiyat tarifelerine göre satılmasından rahatsız olan teşebbüslerin ilgili odalara benzer tarifeler yayınlamaları konusunda baskı yapmaları söz konusu olabilmektedir. Ancak, her iki Oda'nın fiyat tarifelerine ilişkin değişikliklerinin farklı zamanlarda gerçekleşmesi, anılan odaların söz konusu tarifeleri aralarında anlaşma yapmak suretiyle hazırladıkları savını desteklememektedir. Nitekim şikayetçinin bu yöndeki iddiasını destekleyici nitelikte herhangi bir bilgi ve belge bulunmamaktadır.

110 Başvuruda belirtilen bir diğer husus ise, Ankara ilindeki bütün fırınların her iki Oda tarafından belirlenen azami fiyattan satış yapmalarının 4054 sayılı Kanuna aykırı olduğudur. Sektörde üretim maliyetlerinin artmasından dolayı zamanla fiyat tarifesindeki azami hadlerin artırılmasına yönelik bir baskı olduğu gözlemlenmektedir. Tarife değişikliği gerçekleştiğinde birçok teşebbüsün birbirinden bağımsız olarak azami satış fiyatını uygulamaya başlaması ise anılan fiyatların sabit fiyat olarak uygulandığı kanısına yol açabilecektir. Ancak bu fiyat artışına başta Ankara Halk Ekmek ve Un Fabrikası A.Ş. (Ankara Halk Ekmek)'nin olmak üzere sektörde yer alan büyük ölçekli işletmelerin verecekleri tepkinin küçük fırınlar üzerindeki rekabetçi baskıyı artıracak olması nedeniyle büyük önem taşıdığı kanaatine varılmıştır. Ankara ekmeği pazarında yaklaşık %30-35 oranında paya sahip olan Ankara Halk Ekmek'in şu aşamada fiyatlarında herhangi bir değişiklik olmaması uygulamada bazı büyük ölçekli teşebbüslerce azami satış fiyatının altında ekmeği satışının gerçekleştirildiği kanısını güçlendirmektedir.

120 4054 sayılı Kanun açısından önemli olan konu ekmeği fiyat tarifelerinde yer alan fiyatların sabit fiyat olarak algılanmaması ve bu fiyatların altında ekmeği satış yapmanın mümkün olmasıdır. Ankara ekmeği pazarındaki teşebbüslerin gerek doğrudan gerekse bağlı buldukları odalar aracılığıyla sabit bir fiyat uygulaması içinde olmalarının ise 4054 sayılı Kanun açısından ihlal oluşturacağı açıktır. Ancak bu yönde bir değerlendirilmeye dayanak teşkil edecek yeterli bir bulgu elde edilememiştir.

J. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, dosya konusu şikayet ile ilgili olarak 4054 sayılı Kanun çerçevesinde önaraştırma yapılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikayetin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.